

Familier 1994-2016

Nærværende udgivelse er en revideret version af tidligere udgivelse. Tallene i tabel 1 og figur 1 er rettet, da årlige ca. 200 samboende mænd fejlagtigt var placeret som enlige eller hjemmeboende.

1. Indledning

På baggrund af oplysninger i folkeregisteret har Grønlands Statistik siden 1994 udarbejdet en befolkningsstatistik med personer og husstande som tællingsenhed. Med nærværende publikation introduceres begrebet familier i befolkningsstatistikken.

Familiesammensætningen opgøres på baggrund af relationerne mellem beboerne i samme husstand. En familie omfatter således en eller flere personer i samme husstand, som knyttes til hinanden gennem pardannelser eller slægtsskab. En husstand kan omfatte flere familier, men familier kan omvendt ikke have medlemmer fra flere husstande.

2. Definition og begreber

Udgangspunktet for familieopgørelserne er husstandsopgørelsen. En husstand består af samtlige personer, der deler en adresse uden hensyn til relationer mellem disse. En adresse kan omfatte en traditionel bolig eller institutioner som eksempelvis kollegier, alderdomshjem og børnehjem. I tillæg til almindelige boliger og institutioner anvendes nogle adresser administrativt til at registrere personer uden fast bopæl. Der kan eksempelvis være tale om hjemløse, besætningsmedlemmer på skibe eller ansatte på stationer.

En familie består af en eller flere personer, der bor på samme folkeregisteradresse. En familie består af en enlig eller et par med eller uden børn. En familie omfatter i nogle tilfælde alle personer i en husstand, mens andre husstande deles i flere familier.

Familier kan opdeles i tre hovedtyper:

Parfamilier

Enlige

Ikke-hjemmeboende børn.

For parfamilier og enlige kan familien ud over parret eller den enlige bestå af et eller flere hjemmeboende børn (0-17 år) eller hjemmeboende unge (18-24 år).

Børn er karakteriseret ved at de:

- Er under 18 år
- Har aldrig været gift
- Har ikke selv børn
- Indgår ikke i et samlevende/samboende par (jf. nedenfor).

Hjemmeboende børn bor på samme adresse som mindst en af forældrene. Hvis et barn ikke deler adresse med mindst en af forældrene regnes barnet for ikke-hjemmeboende. Ikke-hjemmeboende børn vil ofte være børn, der bor hos andre nære slægtninge, er i familiepleje, bor på social institution eller på kollegium.

Unge på 18-24 år, som bortset fra aldersbetingelsen, opfylder alle betingelserne for at være hjemmeboende børn, regnes med til forældrenes familie som hjemmeboende unge.

Alle personer, der ikke er børn eller hjemmeboende unge, er voksne. Alle voksne, der ikke indgår i et par, er enlige.

Der er tre typer af par (se i øvrigt afsnittet metode og datagrundlag):

1. Ægtepar.

Ægtepar er to personer, som er gift eller lever i registeret partnerskab.

Samlevende par.

Et samlevende par er to personer, der uden at være gift med hinanden har fælles børn, uanset børnenes alder, og uanset om børnene stadig bor hjemme.

Samboende par.

Samboende par består af to personer af hvert sit køn uden fællesbørn, men eventuelt med børn, der er særbørn. De to personer har en aldersforskel under 15 år, de er, så vidt familiehenvisningerne i CPR oplyser, ikke i nær familie med hinanden. Personer ned til 16 år kan være samboende.

Voksne i alle familietyper kan have hjemmeboende børn og unge. De hjemmeboende børn og unge kan være fælles børn eller særbørn. Fælles børn kan dog definitorisk kun forekomme i familietyperne ægtepar og samlevende par.

En familie består af højst to generationer. Hvis tre generationer bor sammen, regnes det som to eller flere familier.

3. Formål

Med familiestatistikken suppleres Grønlands Statistiks Befolkningsregister med et modul, der beskriver familietilhørsforhold. Modulet supplerer de eksisterende statistiske opgørelser på befolkningsområdet om henholdsvis personer og husstande. Familier kan beskrives med oplysninger fra de øvrige demografiske faktorer som adresser, fødested, alder, forældre og ægteskabelig status. Særligt for familieoplysningerne findes:

1. Et familieid, som er en entydig identifikation af en familie, som kan følges over tid. En enlig person har sin egen familieid, der ikke skiftes, så længe personen fortsat er enlig. En parfamilie bevarer sin familieid, så længe de samme to personer vedbliver med at udgøre en parfamilie. Hjemmeboende børn og unge har samme familieid som den/de voksne i familien.
1. En familietype, som kan antage følgende værdier:
 - Gift
 - Samlevende
 - Samboende
 - Enlig
 - Ikke hjemmeboende barn

En status, som knytter sig til den enkelte persons placering i familien.

Statusvariablen kan antage følgende værdier:

- Gift
- Samlevende
- Samboende
- Enlig
- Hjemmeboende barn
- Hjemmeboende ung
- Ikke hjemmeboende barn

Befolkningsstatistikregisteret er fremover udgangspunkt for familiestatistikken.

Familiestatistikken kan senere udvides med yderligere opgørelser og analyser. Ud fra familieregisteret er det eksempelvis muligt at lave familieopgørelser med særlig fokus på børn.

Familiestatikken kan kombineres med andre statistikker. Eksempelvis kan det være relevant at undersøge, hvor mange ikke-hjemmeboende børn, som er i familiepleje eller bor på social institution.

I mange tilfælde er det relevant at opgøre indkomster indenfor enheder, hvor personer har fælles økonomi på de større udgiftsområder som husleje, vand, el, varme, forsikringer, mad mv. Denne enhed vil ofte være familien,

hvorfor det kan være relevant at udarbejde statistikker om eksempelvis indkomst og sociale forhold på familieniveau.

4. Resultater

I tilknytning til nærværende statistik udgives to statistikbanktabeller, hvor der er mulighed for mere detaljerede udtræk. Statistikbanktabellerne omfatter perioden fra 1994-2016.

Tællingsenheden i den først tabel er personer <http://bank.stat.gl/BEDFAM1>. Denne tabel giver mulighed for at definere tid, familiestatus, køn, alder og distrikt. Desuden kan der opdeles på almindelige adresstyper og administrative adresstyper.

Tællingsenheden i den anden er familier <http://bank.stat.gl/BEDFAM2>. Denne tabel giver mulighed for at definere tid, familietype, antal børn og distrikt. Desuden kan der opdeles på almindelige adresstyper og administrative adresstyper.

Nedenstående vises eksempler på udtræk fra de to statistikbanktabeller:

Pr 1. januar 2016 var der 29.190 familier i Grønland, hvoraf knap halvdelen var enlige voksne uden børn. 8.553 familier havde børn eller hjemmeboende unge, heraf var 5.703 parfamilier, mens der kun var en voksen i de resterende 2.850 børnefamilier.

Tabel 1: Familietyper primo 2016 opdelt efter antal børn i familien

	Antal børn					
	0	1	2	3	4+	I alt
I alt	20.637	4.147	2.680	1.151	575	29.190
Ikke hjemmeboende barn under 18 år	1.106	...	...	...	...	1.106
Enlig voksen	14.642	1.760	757	244	89	17.492
Gift	3.240	1.262	1.139	590	344	6.575
Samlevende	235	805	674	278	125	2.117
Samboende	1.414	320	110	39	17	1.900

Note: omfatter ikke administrative husstande

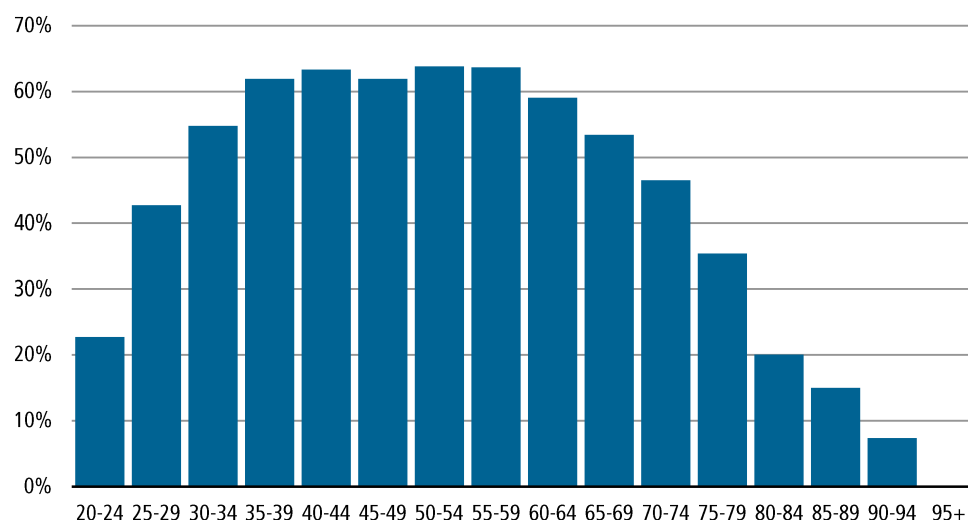
Anm: Tabellen blev revideret d. 6. dec. 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/BEDFAM2>

Blandt parfamilierne havde 54 pct. af familierne hjemmeboende børn under 25 år. Blandt de enlige var der børn i 16 pct. af familierne.

Det aldersinterval, hvor den største andel af befolkningen lever i par, er aldersgruppen fra 40-44 år. Mere end 50 pct. af befolkningen lever i parforhold i aldersgrupperne fra ca. 30 år til 69 år.

Figur 1: Andelen af voksne i parfamilier i 2016

Note: omfatter ikke administrative husstande

Anm: Figuren blev revideret d. 6. dec. 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/BEDFAM1>

5. Metode og datagrundlag

Kilden til nærværende familiestatistik er Grønlands Statistiks Befolkningsregister, som indeholder adresseoplysninger og oplysninger om forældre og ægtefæller for personer, der har adresse i Grønland 1. januar. Der er oplysninger for hvert af årene 1994-2016.

Om adresser

Der findes ikke en autoriseret adressefortegnelse i Grønland. I forbindelse med flytning til ny adresse i Grønland indtaster kommunerne derfor adressen i folkeregisteret som fritekst. Da en adresse typisk kan indtastes på mange forskellige måder kan der opstå problemer med at identificere den personkreds, der på et givet tidspunkt deler adresse.

Forskellige måder at indtaste den samme adresse er sjældent et problem, når en hel familie flytter til en ny adresse på samme tidspunkt og samlet melder flytning til kommunen. I forbindelse med forskellige tidspunkter for tilflytning kan der imidlertid opstå problemer med at samme adresse angives på forskellige former. Dette problem kan eksempelvis opstå i forbindelse med børn, der flytter hjem efter afsluttet efterskoleophold eller i forbindelse med nye pardannelser.

Ved udarbejdelse af familiestatistikken er der udført supplerende fejlsøgninger, og adresser er rettet i de tilfælde, hvor det forekommer overvejende sandsynligt, at beboere i samme husstand pga. indtastningspraksis er registeret med forskellige adresser. Pga. rettelser i den husstandsopdeling, der er udgangspunkt for familieopgørelserne, er der ikke fuld overensstemmelse mellem Grønlands Statstiks opgørelser af husstande, og den husstandsopdeling der er udgangspunktet for nærværende statistik.

Dette vil blive rettet i en kommende endnu ikke tidsfastsat revision af hele befolkningsstatistikken.

Det er muligt at være tilmeldt folkeregistret på en adresse, som ikke er en bolig, men i stedet en erhvervsadresse eller en administrativ adresse. Der anvendes typisk administrative adresser til hjemløse og til personer, der reelt ikke har bopæl i Grønland, men alligevel har behov for en grønlandsk adresse, eksempelvis besætningsmedlemmer eller håndværkere på kortere ophold i Grønland.

De administrative adresser opgøres i familiestatistikken særskilt, således at det i statistikbanktabellerne er muligt at til- og fravælge administrative adresser. Erhvervsadresserne kan ikke umiddelbart identificeres, men det må formodes, at personer, der er tilmeldt folkeregisteret på samme erhvervsadresse, sjældent har tætte familiemæssige relationer, hvorfor de i familiestatistikken langt overvejende bliver kategoriseret som enlige voksne.

Om forældrehenvisningerne

I registrene findes oplysninger, som henviser til den enkelte borgers juridiske forældre i det omfang, disse er registreret.

En person er ikke nødvendigvis registreret med de samme forældre i alle de år, personen optræder i befolkningsregistre. Forældrehenvisningen kan ændres, eksempelvis i forbindelse med adoption.

Forældrehenvisningen kan mangle i et eller flere år. For børn og unge er det oftest henvisningen til faderen, der mangler. Det kan skyldes, at faderen er ukendt, eller at faderen først flere år efter barnets fødsel anerkender faderskabet.

I familiestatistikken indarbejdes der to forudsætninger vedrørende faderskab, som medvirker til at mindske problemet med manglende registrering af faderskab i de første leveår.

1. Hvis en 0-årig ikke har registreret en fader, og moderen er gift eller samlevende, forudsættes det, at faderen er moderens partner. Denne registrering af faderen tilføjes både i året efter fødselsåret og efterfølgende år, indtil der første gang er registreret et faderskab.
2. Hvis en 0-årig ikke har registreret en fader, findes den første efterfølgende registrering af faderskab. Hvis den person, der senere blev registreret som fader, delte adresse med den 0-årige, tilføjes han som fader i året efter fødselsåret og efterfølgende år, indtil der første gang er registreret et faderskab.

Oplysninger om faderskab er således i et vist omfang baseret på registreringer i efterfølgende år og er medvirkende til, at der hvert år sker mindre ændringer i familieoplysningerne i takt med, at der tilføjes nye år til befolkningsregisteret.

Foruden ovennævnte rettelser i forældreregistreringer foretages der rettelser, når der forekommer åbenlyse fejlregistreringer. Der er eksempelvis tilfælde, hvor en bedsteforælder er registreret som den ene forælder, eller hvor aldersforskellen mellem børn og forældre er urealistisk lav.

Om gifte

Gifte, der ikke er registreret med bopæl på samme adresse, regnes i familiestatistikken for at tilhøre forskellige familier.

Der er i familiestatistikken foretaget enkelte justeringer i forhold til folkeregisterets oplysninger om ægteskab, eksempelvis i tilfælde hvor ægteskabet kun er registreret hos den ene part, eller hvor den ene part er for ung til at indgå ægteskab.

Registrerede partnere eller gifte af samme køn opgøres ikke særskilt, men opgøres sammen med ægtefæller af forskellige køn.

Om samlevende

Samlevende er to personer på samme adresse, som har et eller flere børn sammen. Personerne regnes for samlevende, uanset om barnet bor på samme adresse.

Hvis det fælles barn ikke har haft adresse i Grønland i perioden 1994-2016, har Grønlands Statistik ikke oplysninger om barnets forældre, og der er således risiko for at samlevende ikke identificeres. Det kan eksempelvis være tilfældet for par, der indvandrer til Grønland i en sen alder.

Om samboende

I familiestatistikken fra Danmarks Statistik, - som nærværende statistik metodisk tager udgangspunkt i - defineres samboende som personer på samme adresse, der hverken er gift med hinanden eller har fællesbørn, men som er af hvert sit køn, og hvor aldersforskellen mellem dem er under 15 år. Endvidere er det en betingelse, at der ikke bor andre voksne eller ikke-hjemmeboende personer på 16 eller 17 år på adressen. Personer på ned til 16 år kan indgå i et samboende par.

Grønlands Statistik har valgt at identificere par, der opfylder de danske betingelser for at være samboende. Grønlands Statistik har dog valgt at udvide muligheden for at identificere 2 personer over 18 år, der deler adresse som par. Personer registreres således som samboende, hvis de i et år eller i en sammenhængende årrække deler adresse, og de samme personer i et år umiddelbart før eller umiddelbart efter denne periode er registreret som par efter de danske betingelser.

Personer, der identificeres som potentielt samboende, tjekkes for nære slægtsrelationer på baggrund af forældrehenvisninger i CPR, således at det sikres, at personer ikke ved en fejl registreres i par med børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og fætre/kusiner.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Anders Blaabjerg

E-mail: ABLA@stat.gl

Befolkning

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

